

גיליון מס' 337 פרשת קרח
תשע"ט שנה שביעית

גליון זה יוצא לזכות בני אהרן לייב נ"י
הנולד לי במזל"ט
שנוכה לגדלו לתורה לחופה ולמעש"ט

דברי שי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

פנינים על הפרשה

עובדות והנהגות בעניין - תפילות הצדיקים

וישב אהרן אל משה וגו' והמגפה נעצרה משה רבנו עמד בתפילה הגר' שמעון זיבלד היה בחור צעיר כאשר הגיע מירושלים ללמוד בישיבת סלבודקה, ובא להתברך אצל מרן ה"חזון איש", שאלו החזו"א: "מה שלום אביך?" השיב: "ברוך ה'", שאלו ה"חזון איש" שוב: "מה שלום אביך?" ושוב "ברוך ה'..."
הבחור ר' שמעון נחרד, אם ה"חזון איש" שואל יש בזה משהו, כנראה דבר נורא ארע... מיד רץ להתקשר לירושלים - 'מה שלום אבא?' לא קרה כלום' השיבוהו. חזר על שאלתו ושוב הרגיעוהו, 'לא ארע דבר'. 'לא יתכן, ה"חזון איש" שאל מה שלומו, אתם מסתירים ממני!' התברר מה הסיפור. מספר שנים קודם, האב עמד לעבור ניתוח מסובך, נכנסו ל"חזון איש", שאלו בעצתו וביקשו את ברכתו. וכיצד התברר לו, כי ה"חזון איש" אמר לו למחרת: "אביך עדיין ברשימה שלי!". (וכיון שלא נכנסו להודיעו אם הניתוח הצליח המשיך מרן להזכירו בתפילותיו). ר' שמעון זיבלד נדבק בחזו"א באופן מיוחד, מחמת כך שנוכח לגלות כי במשך שנים התפלל על יהודי שלא הכירו כלל'.

רבנו הזיל דמעה לשמע הסיפור, ואמר: היה לי פעם דבר כזה. הרופאים אמרו לפלוני שבתו א"א לה שתלך, וחיתן אותה וביקש ממני שאתפלל, והכנסתי אותה ברשימה. ואחר שנים הרבה שמעתי שנולד לו, ואמרתיו לו: מדוע לא סיפרת שנולדה לך העולם אומר על זה את הפסוק חכמים הם להרע ולהיטיב לא ידעו. ולפני שנים ראיתי בתו' הרא"ש על התורה על הפסוק בקרח ל"ז ט"ו וישב אהרן אל משה וגו' והמגפה נעצרה ולא כתיב מדוע שב אליו, וכתב תוס' הרא"ש הרי שלחו משה על המגפה ומשה התפלל, וכשהמגפה נעצרה היה צריך להודיעו ושם כתב - דלא כמו שנהגו העולם שלא מודיעים (עי' מושב זקנים מבעלי התוס').
לפני סוכות אמרו לרבנו, כי השנה היו מעט אתרוגים בעץ של הגרמ"ל. הפטיר ואמר: בפעם הראשונה אחרי ערלה שניטעו העצים של רמ"י מהאתרוג של החזו"א היה שפע רב, אולי אלף אתרוגים. שנה אח"כ התייבש, כנראה כי היה יותר מדי עומס בשנה קודמת. הוא הלך להחזו"א ונתן לו ברכה שתמיד יהיה לו אתרוגים, ועד היום יש אתרוגים.

עש"ק שמיני כ"ה ניסן תש"ע. אמרתי קמיה רבנו. סיפר ר' ישעיה אפשטיין במנחה אחרונה של ימי חייו של ר' ישראל אליהו ווינטרוב זצ"ל אמר רבנו לר' ישעיה רציתי להיזכר מאד בשמו כדי להתפלל עליו ולא יכולתי להיזכר. ובסביבות השעה 7:00 נפטר, ושמו"ע של מעריב היה כבר אח"כ. זה נכון, התפללתי עליו כל הזמן, וגם עכשיו אני זוכר את שמו, ובמנחה לא יכולתי להיזכר שמו בשום אופן.
והסכים רבנו לדברי, שאמרתיו כי יש דבר כזה שמן השמים הגיע הזמן למות "עת למות" אבל כח תפילה מעכב מליטלו, ואז ה' מעלים את התפילה כדי שיקוהו בזמנו.
ש: שמעתי שהחזו"א אמר: ה' העלים ממני את השואה ואילו ידעתי ואלט איך נישט צו גילאזט.
ת: שמעתי מזה.

(כל משאלותיך)

עלי שי"ה

"מדוע רבינו שליט"א לא יצא לפעילות קירוב (מאמר ג')

במהלך השבועות האחרונות קיבלנו מקוראינו היקרים שיחיו הרבה הוראות רבות ומגוונות שהורה מרן שליט"א במשך השנים לשאלות שונות בעניני פעילי קירוב, בעלי תשובה ומתחזקים בדרגות שונות (ברכת יש"כ לכל המסייעים, אנו שמחים בכל תוספת דברים).
כפי שכבר כתבנו, לא נוכל להאריך יותר במסגרת זו, רק נביא את השאלה המתבקשת: האם נכון וראוי לבני תורה, לצאת לעם שבשדות, לקבוע עיתים לתורה עם אנשים הרחוקים ממנה, ולעודד את אחינו בני ישראל לקיים את מצוות השם.
התשובה לכך נחלקת לשנים.

מצד אחד, רבינו שליט"א מאוד עודד את אלו שמקרבם ליבות אחינו היקרים, וקובעים עיתים לימוד ומחזקים אותם, וכמה פעמים כשהזכירו בפני רבינו אודות פעילות של מחזירים בתשובה, הראה את דברי המכילתא (פרשת יתרו עה"פ פוקד עון אבות על שלשים ועל רבעים) כיון ששמע משה את הדבר הזה ויקד ארצה וישתחוו, אמר חס ושלום, אין בישראל רשע בן רשע בן רשע (כלומר, שהודה לקב"ה שאין ארבע דורות של רשעים ברציפות. זית רענן) וזהו כנ"ל שהצדיקים שמחים ומצפים שיחזרו הרשעים בתשובה.
והדברים ידועים, כי כמעט כל יום באים קבוצת מתחזקים למעונו של רבינו, והוא מברך בחמימות, והרבה מהם מסיימים מסכת במעונו, ומקדיש מזמנו כדי לחזקם.

אבל, רבינו שליט"א חזר ואמר כמה פעמים, כי הלימוד של האדם עצמו, הוא גם גורם לקירוב, כי כל תורה שמרבים בעולם מוסיף קדושה ודוחק את הטומאה, ולכן רבינו שליט"א עצמו שחם על כל שניה לא יצא לשום פעילות מעין זו, וברח מכל דבר שאפשר לוותר עליו.
ובצעירותו, היה כמה פעמים שצעירים ביקשו ממנו שיקבע אתם שעת לימוד, ורבינו הסכים משום חסד ללמוד איתם, אף שזה היה רחוק מלימוד של חברותא, ואכן אותם אלו התעלו מאוד ברוחניות.

לסיים, נביא עובדא חדשה, מעשה שהיה:
נכנס אל רבינו יהודי בעל תשובה, ואמר שהוא משתדל להקפיד על קלה שבחמורה, אבל הלכות שבת שהם המון פרטים, קשה לו מאוד ולא מצליח להרגיל עצמו לדקדק בכל צעד ושעל. והוא מדוכא מזה מאוד.
חיך רבינו, ולחש לו באוזן, "וכי אתה יותר גרוע מבמה? בודאי שלא. אל תדאג אתה תתרגל!" האיש היה נבוך מהשוואה... ורבינו פתח לו את העובדה (מובא בתוספות ישנים יומא דף ט') ביהודי שמכר פרתו לגוי ולא רצתה לעבוד בשבת, עד שהגוי חזר ליהודי וכעס עליו שמכר לו בהמה שאינה עובדת, היהודי לחש לה באוזן שעד היום היית אצלי אבל עכשיו מכרתי אותך לגוי והוא עובד בשבת. הפרה שמעה את הדברים וקמה לעבוד.
נהנה האיש מהמדרש והודה לרבינו שליט"א.

מברכת עבת שנס יצחק 1867

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com
ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, וש"ת מרבינו.

עלי הדף בענין שירה בבכורים

ערכין י"א א' א"ר מתנה מנין לבכורים שטעונין שירה אתיא טוב טוב משירה שעל הקרבן ופריך והאמר רשב"נ אר"י מנין שאין אומרים שירה אלא על היין כו' ומשני משכח"ל כגון שהביא ענבים ודרכן שראויין לבכורים. ופרש"י שטעונין שירה כדתנן בבכורים דברו הלויים בשיר ארוממך ה' כי דלתני והק' התו' דהא במתני' סתמא תנן דכל הבכורים היו הלויים אומרים בשיר והכא מסקי' דרק בבכורי יין אומרים שירה ותני' דאגב שתקנו בבכורי יין תקנו כבר בכל הבכורים ובשם רבי כתבו דשירה דהכא לאו ארוממך היא דשירה היא לשמחה בעלמא ושירה דהכא חיובא הוא ודוקא בזמן שמביא בכורים של יין וכ"ה בשטמ"ק בשם הרא"ש והשירה היא מסתמא שירה דיומא, ויל"ע לד' התו' והרא"ש מתי היו אומרים אותו דאי בשעת הבאה והנחה הרי אז היו אומרים ארוממך כדתנן במתני' דבכורים ובכל הקרבנות מצות שירה כשמסכין את היין ע"ג המזבח ולכאו' גם כאן המצוה כשמניחן סמוך למזבח ולמה ביטלו אז השירה של החיוב ותקנו שירה אחרת שהוא לשמחה בעלמא וצ"ל דשירה דארוממך אמרו בשעה שהגיעו לעזרה אבל אח"כ בשעת הנחה אמרו שירה של חיוב אם הי' בכורי יין.

(דרך אמונה פ"ג מבכורים הי"ג בה"ל ד"ה ואימתי ועיי"ש עוד)

בגנות ועונש המחלוקת

בוא וראה כמה קשה מחלוקת שכל העוזר במחלוקת הקדוש ברוך הוא מאבד את זכרו שכך כתיב ואש יצאה מאת ה' ותאכל את החמשים ומאתים איש אמר ר' ברכיה כמה קשה המחלוקת שב"ד של מעלה אין קונסים אלא מבן עשרים שנה ומעלה וב"ד של מטה מבן י"ג במחלוקתו של קרח תינוקות בן יומן נשרפו ונבלעו בשאל תחתית (מדרש רבה) שאלה מאשה (שהתאלמנה) בעלי היה בעל מחלוקת גדול, מה אני אעשה שלא ייענשו הבנים שלי (כמו שמצינו במחלוקת קורח שאבדו אף יונקי שדים), אמר לה רבנו שתתפלל על כך. ואולי רק במחלוקת קורח נענשו הכל, כי גם הטף היו בתוך חבורה זו, כדכתיב בקרא

ויצאו נצבים בקומה זקופה לחרף ולגדף.
כיון שיונקי שדים אינם שייכים למחלוקת, ממילא לא אכפת לן מה שהיו בתוך החבורה הזו, ומה שנכללו בעונש אביהם היה משום שהם - בניהם של בעלי מחלוקת.
 בעלי מחלוקת שמציתים אש ואחר כך בורחים...
 סיפר לי ר"ח ברגמן כי בשעתו היתה איזו מחלוקת באגו"י. ופלוני מהעסקנים אמר למרן הרב שך "אני בורח ממחלוקת כמו מאש" הגיב לו הרב שך בבדיחותא: אתה מדליק ואח"כ אתה בורח = איר צינט עס אן און איר אנטליפט.
 רבנו שהכיר את האיש, צחק, והגיב: הוא אמר לו את האמת.
 אמר רבנו. הנה בקרח אמרו בירושלמי פ"י סנהדרין סה"ד "כך היתה עדתו של קרח שוקעת ויורדת עד שעמדה חנה ונתפללה עליהן". בהיותי בפתח תקוה בישיבה, רבי אליהו דושניצר זצ"ל אמר לנו דברי מוסר פעם בשבוע. ואמר בשם ר' איצל מפטרבורג כי מהירושלמי הנ"ל רואים כמה עומק הגיהינום, עד ימי חנה הן כחמש מאות שנה ואילו חנה לא הייתה מתפללת היה שוקע עוד. הנה עומק הגיהינום!
 הוסיף רבנו: רבי אליהו דושניצר היה אומר את עיקר דבריו בשם אחרים, ואמרו שהרבה הם דברים שלו, רק אומרם בשם אחרים.

(כל משאלותיך)

יפה מראה

כל הזכויות שמורות

יום הזכרון לרבנית מרת תמר שטינמן ע"ה נלב"ע כ"ה סיון תשס"ב

הפעם היחידה בחייו בה ישב מרן הגרא"ל שטינמן 'שבעה' של אבילות, היה עם פטירת רעייתו הרבנית הצדקנית ע"ה. באותה תקופה היה להבחל"ח מרן שליט"א חלש, והתאמץ לבוא לנחם אבלים.
 מרן זצוק"ל שאל אז את מרן שליט"א כמה שאלות. אחת מהם היתה אודות ברכת 'שעשה לי כל צרכי' הנאמרת בברכות השחר בכל בוקר. ברכה זו נתקנה על ידי חז"ל כנגד המנעלים אותם לובש האדם, והשאלה איפה, בימי האבילות שאסור בנעילת הסנדל, האם יש לברך ברכה זו או לא, והפוסקים כבר דנו בזה בארוכה. ומרן שליט"א ענה לו כי מנהג מרן החזון איש בתשעה באב היה שלא לברך, ומרן זצוק"ל קיבל את דבריו.
 ונדון נוסף היה לגבי אמירת תהלים בימי השבעה. כי האבל אסור בתלמוד תורה ורק תפילות התירו, ולגבי אמירת 'תהלים' יש לדון אם נחשב תפילה ומותר או שנחשב כתלמוד תורה ואסור, ומרן שליט"א הגיב לו, שעובדא היה אצל מרן החזון איש, ששאלה אותו אשה האם מותר לה בתשעה באב לומר תהלים, וענה שמותר לה (ולמד מזה מרן שליט"א שההיתר הוא רק לנשים ולא לגברים, כנראה כי אצלם הוא רק דרך תפילה).

בתמונה הנדירה: (מלפני 17 שנה)

מרן שליט"א בניחום אבלים אצל להבחל"ח רשכבה"ג מרן הגרא"ל שטינמן זצוקלה"ה, אפשר להבחין על הכסא הסמוך שולחן ערוך יורה דעה חלק ג', בו דנו על השאלות בהלכה, וכשהגיע מרן שליט"א הוא פשט את הספיקות (יש"כ להגאון רבי גדליה הוניגסברג).

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com
 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק
 ☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,
 יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:
 נדרים פלוס 03-7630585-1586 שלוחה-
 קהילות 073-2757000 שלוחה-4310